

Dienraščio Vienybės 2-ąją metų sukakties atžymėjimui paskelbtas dienraščio platinimo vajas, paremtas didelėmis dovanoms skaitytojams.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Kiekvienas geros valios žmogus privalo dirbti tautos darbui. Svarbiausią Lietuvos palaikymui bus platinimas tautinės spaudos.

New York Public Library 470 Fifth Ave

LIII. METAI. 52 (641) N. Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, PIRMADIENIS. 1939 M., KOVO-MARCH 6 D.

KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Kas kaltas?
Be vištos nėra kiaušinio
Reikia išauklėti
Samčiū jos neįsikrėsi

VYT. SIRVYDAS

Mūsų laikraščiai retkarčiais dar vis tebekelia ginčų, kas palengvins Hitleriui kelią Vokietijos valdžion — socialistai ar komunistai. Žymus amerikų žurnalistas, Mowreris, knygoje "Vokietija pasuka laikrodį atgal" tiesmukai kaltino socialistus (jo knygos dalis buvo įdėta VIENYBĖJE, geg. 3, 4, 5, 1938). Sako: "Jie buvo globėjai-auklėtojai", bet taip lengvai gali atgal visokiems generolams atidavę, kad "net patys generolai netikėjo, jog socialistai taip lengvai atiduos galią, kurios per 50 metų nenuoalsiai siekė".

Bet šiomis dienomis išėjo vokiečio Alberto Grzeziński knyga "Vokietijos Viduriuose", kuri klausimui meta kitokios šviesos. Rašytojas pats yra buvęs žymus socialistas (dešinysis), vienas respublikos kūrėjų, dusyk ėjęs policijos viršininko pareigas Berlyne ir tris metus tarnavęs Prūsijos vidaus reikalų ministru.

Jo knyga liūdėsiu, bet pušiasvira parašyta. Jos pagrindinė išvada ši: **kur žmonėse nėra tikros demokratinės dvasios, ten jokių būdu negali būti demokratijos ir jų valstybiniame gyvenime.** Vokiečių tautoje demokratinės dvasios nebuvo (su tuo ir Mowreris sutinka), todėl išvada aiški — ji vėl priespaudon pateko, tik šį sykį priespauda aršesnė kairinė.

Lietuvių visuomenei būtų labai naudinga, jei kas nors šitą teisingą išvadą įkrestų ir protus mūsų naujų demokratijos "draugų", kurių Trečio internacionalo įsakymu staiga pridėjo it Pilypų iš kanapių. **Demokratija ne vien žodžių ir deklamacijų dalykas — ji turi rasti širdyje, pobūdyje, gyvenimo būde ir dvasioje.** Lietuviai visai vietoje pasiklaustų, ar daug tikros demokratinės dvasios apsigyveno mūsų tautoje, kurios artimi kaimynai (rusai, lenkai ir vokiečiai) niekad jos neturėjo, ir kuriems ji buvo veiksvetima?

Štai, Amerikos lietuviai. Jie gyvena, visi sutiks, tarp amerikų, kuriuose tikra demokratinė dvasia tvirta gyvenime, pobūdyje ir valstybėje. Bet ar daug per 50 metų Amerikos lietuviai ta dvasia persiėmė? Štai, fraternalinis apšėpos klausimas net trimis Susivienijimais suskilęs ir bendrais klausimais net paprastų, koalicinių santykių nepalaiko!

Lietuvoje žurnalistas ir redaktorius veikia visi priklauso žurnalistų Sąjungai, kuri pasididžia tam tikras sugyvenimo taisyklės ir jų prisilaiko. Bet Amerikos lietuvių žurnalistas ir redaktorius niekad nepavyko suburti bendron draugijon, net savo grynai profesinius ir kalbinius reikalus sutvarkyti! Arba, štai, gerbiame, buvęs amerikų žurnalistas "Amerikos lietuvių kongresas", kuris sakosi pasišventęs demokratiją Lietuvoje atsteigti — kokia jame demokratija? Abiejį jo dalyviai stengiasi vienas kitam akis mullinti ir vie-

NACIAI NAUJĄ POPIEŽIŲ VADINA VOKIETIJOS NACIŲ PRIEŠU

Obalsis "Taika pasaulyje" ir toliau dominuos Vatikano politikoje

Selpas tėvą. — Austrijos grovo Ludwig Salmo sūnus, kuris turi daugiau kaip tris milijonus dolerių. Jo tėvas dabar vargingai gyvena ir reikalauja sūnaus pašalpos.

ATSTOVŲ RŪMAI PRIEMĖ NAUJĄ KRAŠTO APSAUGOS ĮSTATYMĄ

WASHINGTON. — Atstovų Rūmai per 15 minučių, beveik be jokių ginčų priėmė Administracijos krašto apsaugos įstatymą, kuriuo skiriama \$499,857,936 kariuomenei, karo aviacijai ir karo bazėms statyti.

Darbininkų Susivienijimas perka namus

KLAIPĖDA. — Klaipėdos Krašto Darbininkų ir Amatininkų Susivienijimas perka namus. Namai dviejų aukštų, mūriniai. Juose bus įrengtos salės ir daug patalpų įvairioms organizacijos ir kultūros reikalams. Į naujuosius namus numatoma greitai laiku persikelti.

Šai išsivadina "gengsteriais, melagiais" ir kitokiais vardais! Tie patys "demokratai" dabar sukaitė dirba, kad jų frakcija, kuri SLA organizacijoje turi apie 2,500 pritarėjų, išsluotų lauk tautininkų ir bepartvių atstovus centro valdyboje, nors šie atstovauja 12,500 narių! Kokia čia demokratija?

Ne, vyručiai! Demokratija ne samčiū, kaip žirnių sriuba, žmogui įkrečiama vidun. Jei tikros demokratinės dvasios žmonėse nėra, tai jokių būdu jos nebus nei tų žmonių valstybiniame gyvenime, nei organizacijose, nei spaudoje, nei visuomenės santykiuose. Ir tikros demokratinės dvasios pas tautininkus yra daugiau, negu pas visas kitas mūsų sroves. Tautininkai bent stengiasi kitų srovių mintis suprasti ir jas teisėtu logikos keliu kritikuoti. Kitos srovės to vieton moko neapykantą, kuri nėra nei kūrbinis nei demokratinis jausmas.

Todėl apie mūsų naujus "draugus" demokratų tenka pasakyti, ką Grzeziński pasakė apie buvusią demokratiją Vokietijoje: "1918 metais Vokietijoje pasirodžiusi demokratija tebuvo tuščias kevalas. Atmainos, kurios išrodė tiek gilomis, tebuvo paviršinės. Jos iš vokiečio nepadarė tikro demokratinio ir laisvę mylinčio piliečio".

LONDON. — Kada veik visą pasaulio spauda ir vyriausybės sveikina naują išrinktą popiežių Pijų XII, Vokietijos nacių spauda jį apibūdina taip: "jis yra tos rasės žmogus, kuri jau baigia išmirti".

"Politinis priešas nacional-socialistinės Vokietijos" buvo pirmas apibūdinimas Vokietijos spaudoje, naujai išrinktojo mirusiojo popiežiaus Pijaus XI įpėdinio. "Pacelli yra kaltas už Vatikano pasipriešinimą prieš Romos-Berlyno sąj. Jis tikisi savo turėti politinę sistemą, priklausanti nuo vakarų demokratijos" rėžia toliau nacių spauda. Toki ir panašūs išsireiškimai pirmiausiai pasipylė spaudos lapuose, kurie buvo kontrastas visų kitų Europos valstybių spaudos atsiliepimams.

Tuo pačiu klausimu Italijos spauda pareiškė, kad nebus jokių pakeitimų nuo popiežiaus Pijaus XI vestosios politikos. Vadinas "taika pasaulyje" sūkis ir toliau dominuos Vatikano politikoje.

GANDHI PASKELBĖ BADO STREIKĄ

RAJKOT, Indija. — Mohandas K. Gandhi, Indijos visuomenės veikėjas, paskelbė savo penktąjį bado streiką. Jis sako, kad badaus iki mirties, arba iki vietinės Indijos administracija padarys reikalingas krašte reformas ir rūpinsis pagerinti gyventojų ekonominę ir socialę būklę.

ANGLAI KAS MĖNESIS PASTATOS 400 KARO LĒKTUVŲ

LONDON. — Iš autoritetingų šaltinių pranešama, kad šiuo metu Anglijoje kiekvieną mėnesį pastatoma daugiau, kaip 400 naujų karo lėktuvų. Iki šiol karo aviacijai jau pastatyta reikalingas lengvųjų karo lėktuvų skaičius, bet vis dar stinga sunkesnių ir lengvesnių bombonešių.

Sakoma, kad Vokietija per vieną mėnesį pastato nuo 500 iki 600 karo lėktuvų.

Amerikos vyskupas atvyksta į Romą. — J.A.V. Kardinalas O'Connell atvyksta į Romą. Jis dalyvavo naujojo popiežiaus rinkimuose. Paveikslas persiųstas į Ameriką per radiją.

VATIKANAS RENGIA SI RINKTI NAUJĄ VALSTYBĖS SEKRETORIŲ

"AŠIES" PARTNERIAI PASTEBĖJO SAVO SILPNUMĄ

LONDONAS. — Užsienių reikalų ministerijos ekonominio departamento direktorius Frank Ashton-Gwatkin, sugrįžęs iš Berlyno Londonan pasakoją, kad Romos-Berlyno sąties partneriai pastebėjo savo silpnumą ekonominėje srityje. Spėjama, kad sąryšyje su tuo šios abi valstybės pradės reikalauti kolonijų.

ROOSEVELTAS PASVEIKINO NAUJĄ POPIEŽIŲ

WASHINGTON. — J.A.V. Prezidentas Rooseveltas pasiuntė sveikinimo telegramą naujam Popiežiui Pijui XII, jo išrinkimo proga.

BURGOS, Ispanija. — Ispanijos naujoji vyriausybė susitarė su respublikonais pasikeisti svetimtaučiais belaisviais. Frankistai atiduos respublikonams 87 Amerikos piliečius buvusius respublikonų eilėse už 87 italus paimitus į nelaisvę.

ROMA, Italija. — Naujasis Popiežius Pijus XII pirmą kartą kalbėdamas, kaip Popiežius Pijus XII — R. Katalikų Bažnyčios galva, atsisaukė ir viso pasaulio gyventojus ragindamas juos siekti taikos ir ramybės pasaulyje. Iš jo pasakytos kalbos matyti, kad naujasis popiežius eis tais pačiais taikos keliais, kuriais ėjo Popiežius Pijus XI. Jis reikė vilties, kad ne tik visi katalikai rūpinsis taikos palaikymu, bet ir tie žmonės, kurie yra už Katalikų Bažnyčios ribų.

Šią savaitę Vatikane bus renkamas naujasis Valstybės Sekretorius, kuriuo buvo Kardinalas Eugenio Pacelli, dabartinis popiežius.

TRISDEŠIMT RADO MIRTĮ GAISRE

HALIFAX, N. S. — Tarpe dvidešimt ir trisdešimt žmonių, gyvenusių 50 metų senumo, viešbutyje Queen Hotel, sudegė kilus gaisrui ir iki šiol dar neišaiskinta priežastis.

KONGRESAS SUSIRŪPINO KRAŠTO EKONOMINIO ATSTATYMO REIKALU

Dideli valstybei mokesčiai sulauko krašto pramonę nuo pažangos

WASHINGTON. — Jungtinių Amerikos Valstybių Kongresas savaitės pabaigoje ruošėsi sutikti grįžtantį iš karo laivyno manevrų Prezidentą Roosevelta, kuriam įteiks reikalavimus pagreitinti krašto ekonominį atsistatymą. Kongreso komisijos yra numacičius visą eilę naujų sumanymų ir įstatymų projektų, kurių pagalba galima bus greitai įvykdyti susitarimą tarp valstybės ir pramonės, ir darbdavių ir darbininkų. Tų įstatymų pagalba numatoma paskatinti privatinę pramonę daugiau pinigų investuoti į pramonę ir pašaukti į darbus daugiau darbininkų.

Vienas iš svarbiausių priedaščių, dėl kurių pramonė bijo pinigų investuoti į privatinę pramonę ir produkciją yra valstybiniai mokesčiai, kurie beveik kasmet didėja. Pramonės vadams rūpi, kad tie mokesčiai nedidėtų ir, jeigu galima, juos mažinti.

ANGLIJA JAU PASKYRĖ SAVO PASIUNTINĮ Į BURGOS

LONDON. — Anglijos vyriausybė šiomis dienomis jau paskyrė savo pasiuntiniu prie Ispanijos nacionalistų vyriausybės Burgos mieste. Paskirtas Sir Maurice Drummond Paterson.

ISAKO NACIAMS NEGERTI IR NERŪKYTI

BERLIN, Vokietija. — Vokietijos nacių partija ragina visus savo partijos narius nerūkyti ir nevartoti svaiginančių gėrimų. Pavyzdžiui jiems statomas pats Adolfas Hitleris, kuris, sakoma, nerūko ir negeria svaiginančių gėrimų. Nacių partijos nariams yra paruoštas specialus credo, kuris susidaro iš 10 punktų arba įsakymų.

MADRIDE KYLA NERAMUMAI

AVILA, Ispanija. — Čia gautomis iš Madrido žiniomis, pranešama, kad Madride vėliausiu laiku kyla neramumai. Gyventojų dalis, kuriai jau nusibodo pilietinis karas nori taikos ir reikalauja valdžios susitarti su nacionalistais. Šioje respublikonų Ispanijoje dabar vyksta politinis sukimas. Dalis gyventojų ir partijų vadų nori taikos, kiti nori kariauti iki galo.

ČEKOSLOVAKIJOS EMIGRANTAI PRO KLAIPĖDĄ Į ŠVEDIJĄ

KLAIPĖDA. — Švedu-Amerikos linijos laivas "Marieholm" iš Dancigo ir Gdynės atvežė daugiau kaip šimtą pabėgėlių iš Sudetų krašto ir Čekoslovakijos. Šie keleiviai daugiausia žydų tautybės. Visi vyksta į Švediją. Taip pat šis laivas atvežė per 60 tonų įvairių gabalinių prekių, kurias iškrauna Klaipėdoje. Iš čia laivas pasiims gelečią keleiviams turistų ir taip pat per 60 tonų įvairių gabalinių prekių ir pašto.

TENNESSEE PANAIKINO PROHIBICIJĄ

NASHVILLE. — Tennessee valstijos seimelis šiomis dienomis išbraukė šios valstijos vardu iš keturių iki šiol buvusių "sausųjų" valstybių pravedamas įstatymą, kurio leidžiama pardavinėti svaiginamieji gėrimai. Dabar Amerikoje liko tik trys "sausosios" valstybės.

Itarimas. — Henry J. Ficke sulauktytas už bandymą papirkti prisiektuosius Hines bylos svarstymo metu.

ANGLIJA JAU PASKYRĖ SAVO PASIUNTINĮ Į BURGOS

LONDON. — Anglijos vyriausybė šiomis dienomis jau paskyrė savo pasiuntiniu prie Ispanijos nacionalistų vyriausybės Burgos mieste. Paskirtas Sir Maurice Drummond Paterson.

ISAKO NACIAMS NEGERTI IR NERŪKYTI

BERLIN, Vokietija. — Vokietijos nacių partija ragina visus savo partijos narius nerūkyti ir nevartoti svaiginančių gėrimų. Pavyzdžiui jiems statomas pats Adolfas Hitleris, kuris, sakoma, nerūko ir negeria svaiginančių gėrimų. Nacių partijos nariams yra paruoštas specialus credo, kuris susidaro iš 10 punktų arba įsakymų.

MADRIDE KYLA NERAMUMAI

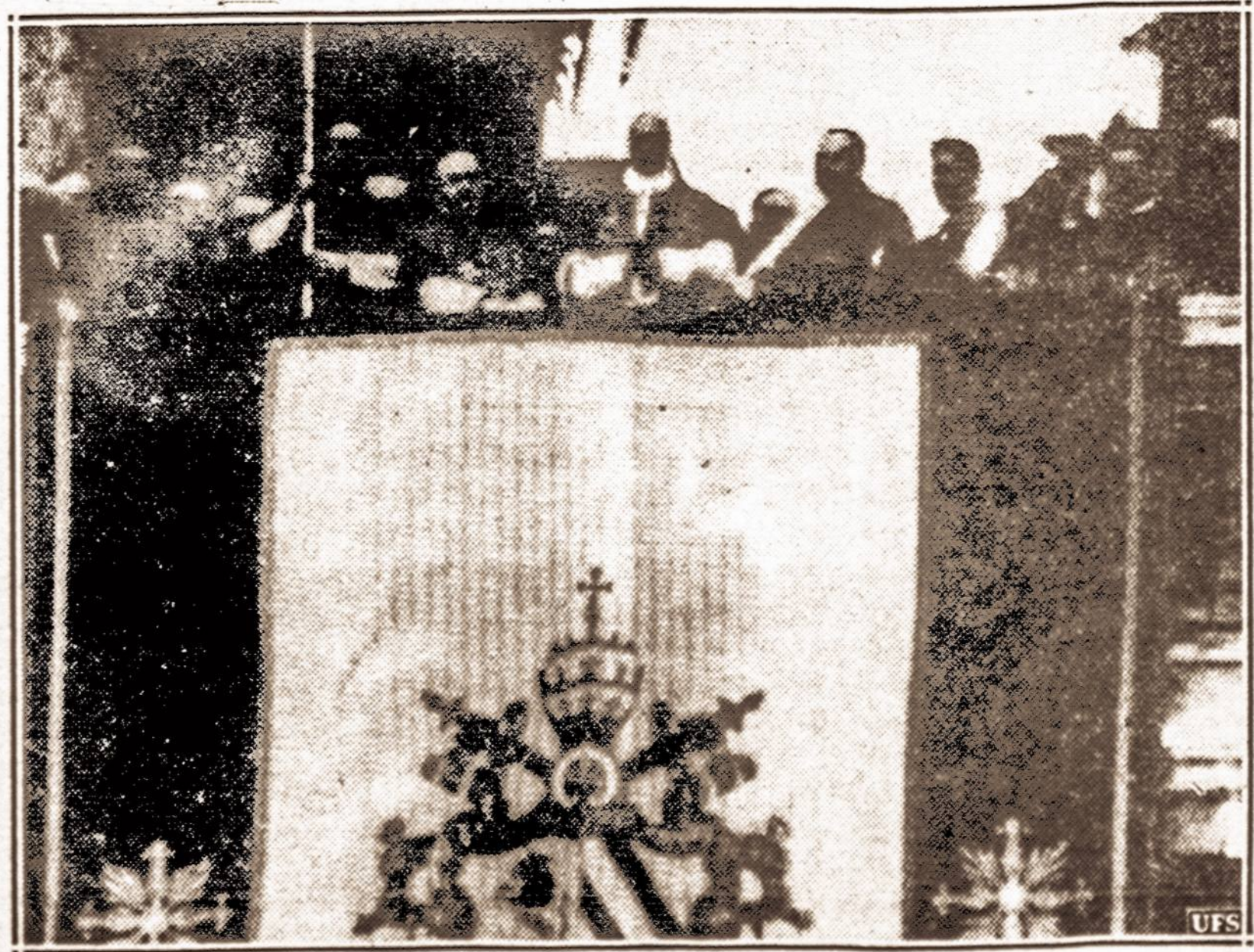
AVILA, Ispanija. — Čia gautomis iš Madrido žiniomis, pranešama, kad Madride vėliausiu laiku kyla neramumai. Gyventojų dalis, kuriai jau nusibodo pilietinis karas nori taikos ir reikalauja valdžios susitarti su nacionalistais. Šioje respublikonų Ispanijoje dabar vyksta politinis sukimas. Dalis gyventojų ir partijų vadų nori taikos, kiti nori kariauti iki galo.

VESIS SU TUO, KURIS GYVENS MANDŽŪRIJOJE

DAIREN. Dvidešimties metų amžiaus Kazuyue Kojima, kuri 1932 metais pasaulinėje sporto olimpijadoje, Los Angeles, laimėjo Japonijai šeštą vietą plaukime, šiomis dienomis paskelbė, kad tekės už to vyro, kuris sutiks apsigyventi Mandžūrijoje. Ji gavo tiek pasiūlymų, kad loterijos keliu turės išsirinkti vyrą.

ARGENTINA SIUNČIA KVIEČIUS Į ISPANIJĄ

BUENOS AIRES, Argentina. — Argentinos vyriausybė rūpinasi eksportuoti apie 7,346,000 bušelių kviečių į Ispaniją. Kviečių eksportas į Ispaniją bus Argentinos valdžios subduojamas.

Pirmasis Popiežiaus Pijaus XII pasirodymas. — Apsirengęs popiežiaus rūbais ir ant galvos užsidėjęs mažą baltą kepuraitę Popiežius Pijus XII pirmą kartą pasirodė viešai ant Šv. Petro Katedros balkono. Paveikslas buvo pasiūstas telefonu į Londoną, o iš Londono per radiją perduotas į New Yorką.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVERgreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Table with subscription rates: Brooklyn ir užsieniuose: Metams \$7.00, Pusei metų \$3.75, Trims mėnesiams \$2.00, Vienam mėn. \$0.90

Visais reikalais adresuokite: Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
A. S. Trečiokas — Prezidentas, J. Smitrus — Vedėjas, S. E. Vitaitis — Redaktorius

POPIEŽIUS PIJUS DVYLIKTASIS

Visas pasaulis dideliu susidomėjimu ir nekantrumu laukė kas bus išrinktas nauju popiežium į vietą mirusiojo Pijaus XI-tojo. Kai kam gali išrodyti, kad tikyba, kaip asmeninis žmogaus sąžinės reikalas, turi neįžymios įtakos žmonijos gyvenimė ir grynai tikybinių organizacijų bei bažnyčios tvarkymosi reikalai tegali rūpėti tik patiems tikybų išpažintojams.

Ne tik demokratinės valstybės dideliu susidomėjimu stebėjo kas dedasi Vatikano valstybėje, bet ir Vokietijos bei Italijos diktatoriai, net komunistiškoji Rusija nemažesniu dėmesiu naujo popiežiaus rinkimus sekė ir net savo pageidavimus reiškė, kas turėtų būti išrinktas naujuoju popiežium. Tokis svietiškiųjų valdžių susidomėjimas popiežiaus rinkimais yra pilnai suprantamas, nes popiežius yra valdonu apie 330 milijonų tikinčiųjų. Romos katalikų tikybos narių. Todėl Vatikano tikybinė ir svietiškoji politika turi nemažos įtakos įvairiose valstybėse, kuriose žymesnis skaičius Romos katalikų gyvena.

Demokratinės valstybės lengiau atsikvėpė, kuomet sužinojo, kad naujuoju popiežium išrinktas buvusiojo popiežiaus Pijaus XI-tojo valstybės sekretorius, kardinolas Eugenio Pacelli, kuris popiežiaus vardui pasirinko Pijų XII-tąjį. Niekas neabejoja, kad naujasis popiežius ves Vatikano politiką tomis pačiomis kryptimis, kuriomis bendrai su velioniu popiežium vedė išiol. Suprantama, tokiais popiežiaus rinkimais negali būti patenkinti nei Hitleris, nei Mussolinis. Spėjama, kad Hitleris pareikš net viešai ir oficialų nepasitenkinimą popiežiaus rinkimų daviniais.

Šiuo politinių ir ekonominių neramumų bei tikybinių persekiojimų laikotarpiu bus nelengva viešpatauti naujam Šv. Petro sosto valdonui. Bet gi žinantieji popiežiaus Pijaus XII-tojo nepaprastus gabumus, kuris yra plačiai susipažinęs su viso pasaulio gyvenimu, tikrina, kad šiai žmonijos gyvenimo audringai gadynei tinkamesniu popiežium negalėjo išrinkti. Prieš naują popiežių stovinti atsakomybė, matoma, suprato ir popiežių renkantieji kardinolai ir todėl tik trečiuoju balsavimu kardinolą Pacelli išrinko popiežium. Tokis greitas popiežiaus išrinkimas pastatiko tik antru kartu visoje Romos katalikų bažnyčios istorijoje.

Kiekvienas geros valios žmogus tegali palinkėti, kad naujam popiežiui, Pijui XII-tam, laimingai sektųsi vadovauti tiems šimtams milijonų tikinčiųjų ir kad jis pajęgtų darniai apatalauti pasaulyje taikos ir ramybės palaikymui.

SAULĖ ŠVIEČIA, ŠIRDYJE LIŪDNA

Lietuvoje jau koalicija. Reikia, įvykdyta dalykas, kuriam mūsų komunistai ir socialistai sukaitė dirbo taip vadinamame "Amerikos Lietuvių Kongrese" (nors čia šių srovų koalicija smarkiai brąška). Bet komunistų širdelė liūdna: ta koalicija Lietuvoje jų sielas purto. Kodėl? Dėlto, kad jie nepasistengė sau atsakyti į klausimą, kurį Lietuvos Aidas pernai pastatė, kada Lietuvoje pasklydo buvusį prezidentų ir ministrų Atsiskaitimas Tautai ir Vyriausybei, kuriame koalicinės vyriausybės principas buvo vėl iškilęs. Lietuvos Aidas tada paklausė: kam ir kuriam tikslui koalicija Lietuvoje reikalinga?

Sakykime, koalicija reikalinga prašalinti dabartinę tautininkų partijos žmonių vyriausybę. To siekia, kaip žinoma, Klaipėdos krašte susimetusi koalicija iš liaudininkų, krikščionių demokratų ir voldemarininkų. Lietuvos komunistų Tiesa, pavyzdžiui, rašo: "Klaipėdoje išleistas laikraštis žygiai dokumentaliai patvirtina katalikų, liaudininkų ir voldemarininkų bendrą bloką", kurio tikslas esąs įstatyti vyriausybę Voldemarą. Prezidentu būtų Grünis, užsienio reikalų ministras Galvanaukas.

Naujišios šios koalicijos sudaryma džiaugsmu pasveikino, kaip "platu visuomenės sąjūdį", bet mūsų komunistai, padirguoti Maskvos ir Minsko galvočių, pradėjo dantimis griežti. Kaip tai, sako, koalicija gali reikalauti vado Volde-

Krikščionys vėl pritarė mažiausiai Lietuvos partijai, tautininkams ir ją įkėlė vyriausyben, iš kurios jos vėliau neiškele jokie suokalbiai (liaudininkų ir krikščionių, net voldemarininkų). Voldemaras iškrete krikščionis iš tautininkų vyriausybės, bet dabar krikščionys bendrame bloke su voldemarininkais! Kaip Amerikos lietuvis gali situose vingiuose teisingai susivokti, kur, kas, ir kaip? Jis tik vieną matą — Lietuvos tautininkų vyriausybę, visu suokalbių, sukilimų, sąjūdžių nežiūrėdama, nuo 1926 metų nepaleido Lietuvos valstybės vairo iš savo rankų, daug ko gero padarė Lietuvoje medžiaginiu ir kultūros atžvilgiais ir, matyt, yra tiek pat stipri šiandien, kaip 1926 metais.

MŪSŲ GYVENIMO IDOMYBĖS

Gyvenimo ironija... Tūlas F. J. Borisas parašė Chicago socialistų dienraščiui, kad Lietuvos nepriklausomybės minėjime Bostone dabartinis SLA prezidentas, F. J. Bagočius, kalbėjęs sekantį:

"Klaipėdoje žmonės ta diktatūrą jau išvijo iš savo krašto. Tenai jau nėra nei karo stovio, nei smetoniškos cenzūros. Leidžiami tenai laikraščiai jau laisvai kritikuoja žalingą Smetonos politiką ir tie laikraščiai plinta per nelegalius kelius į Lietuvos darbo žmones. Juos skaito Lietuvos studentai, kariuomenė ir ūkininkai..."

Štoku p. Bagočiaus džiaugsmu dėl viso to, kas šiandien dedasi Klaipėdos krašte, piktinasi net komunistai. Vadinašis, p. Bagočius džiaugiasi, kad šiandien Klaipėdos krašte viešpatauja Hitlerio smogikai, kad Klaipėdoje šiandien galioja tokios "laisvės", kurias užgria tik Hitleriui patsidavę Lietuvos išdavikai. Todėl visai teisingai komunistų laikraštis primena p. Bagočių:

"Kiekvienas, kuriam rūpi Lietuvos nepriklausomybės išlaikymas, negali džiaugtis tuo, kas dedasi Klaipėdoje. Atpenč, jis privalo liūsti ir daryti viską, kad hitlerininkams nepavyktų visa Lietuva užgrobti panašiai, kaip jie pasigrobė Klaipėdą."

Tikra gyvenimo ironija: komunistai mokina patriotingumo tautiškojo SLA prezidentą. Iš tikro liūdna, kuomet net komunistai piktinasi SLA prezidento šmeižtais prieš Lietuvą. Patriotiško SLA nariai neturėtų nutylėti, kuomet jų prezidentas šitaip žemina visą Susivienijimą savo neapykanta ir straksėjimais bei šmeižtais prieš Lietuvą.

Skaudi idomybė, kuomet komunistai pasirodo patriotiškais lietuviams už tautinės organizacijos prezidentą Bagočių.

Pelningas amatas Bostono socialistų "funny-peiperis" šoko garbinti Klaipėdos krašto aktyvistų žygius. Aktyvistų laikraščio išstasas tiradas persipašaudino ir džiaugėsi gaves progos pašmeižti Lietuvą. Bet vargšas vokiškų karių patronas apsiriko.

Maikio tėvas apsidairęs pamatė, kad jo talkininkai komunistai ir net socialistų orakulas Grigaitis smerkia aktyvistus. Na, ir tokie, atsipraant, laikraštiniškai stotasi margojo svieto mokytojais. Tai žmonės be jokių principų, be jokio idėjinio nusistatymo, turį tik vieną tikslą gyvenime, tai šmeižti ir niekinti Lietuvą.

Matyt Maikio tėvui pelningas amatas šmeižti ir niekinti Lietuvą. Kazin kas lietuvių tautos išgamoms apmoka už tą biauų darbą?

Komunistai ir Popiežius Amerikos lietuviški komunistai buvo susirūpinę daugiau

Lietuvos ministrų pirmininkas Mironas pareiškė, kad vyriausybė nepitaria koalicijos principui ir to vietos sieks tautos konsolidacijos. Gaila, kad mūsų vada! griebiasi svetimtautiškų žodžių, kuriuos tik svietimas kalbas mokas lietuvis tegali įvertinti. Kodėl nepasakyti "talkos"? Tai gražus lietuviškas žodis, ir jį, gali būti, suprastų visi lietuviai ir visos srovės, nes talka, paprastai, šaukiama kuriam nors apibrėžtam tikslui, ir talkoje gali dalyvauti visi: krikščionis, demokratas, žmogus su kupra, ir žmogus su viena ranka. Talka primena kooperatinį sąjūdį. Amerikos lietuvis gali save paklausti, kodėl jo broliai Lietuvoje myli koalicijas ir konsolidacijas, bet nemylti tikros, lietuviškos talkos? Vyt. Širvydas

Lašvės Alėja Kaune ties Iglu os bažnyčia.

LIETUVOS LIGONINIŲ LIGONINĖ

Kaune, Zaliakalnyje ties Neris upe, jau antri metai vykdoma didžiulė statyba. Kai kuriais protarpiais čia dirbo 1.000 darbininkų. Tai Vytauto Didžiojo Universiteto klinikų statyba. Klinikos bus lyg ligoninių ligoninė, visos Lietuvos sveikatos centras. Klinikos bus didžiausias pastatas Lietuvoje. Jos, kartu su parku, apima virš 13 hektarų žemės plotą. Klinikų pastatymas su moderniausiais mediciniškais ir kitokiais įrengimais kaštuos apie 13 milijonų litų.

Lietuvos sąlygose vyriausybė ryžosi įdėti į klinikų statybą tokią didelę sumą pinigų, nes tautos sveikatos reikalai turi pirmąją reikšmę ir svarbą. Klinikos vertė statyti ta aplinkybe, kad Lietuvoje vis dar trūksta ligoninių: nebuvo ligoninės, kuri turėtų visus skyrus ir moderniausius gydymo prietaisus. Be to, klinikos turės stambų mokslinį vaidmenį. Jose, profesorų priežiūroje, praktikuošis vyresniųjų kursų medicinos fakulteto studentai, būsimieji gydytojai. Taigi, universitetas išleis geriau išmoksintus gydytojus, kurie pakels ir viso krašto sveikatingumą.

Kaip gydykla, klinikos turės 700 lovų. Jos aptarnaus ne vien Kauno ir jo apylinkių gyventojus, bet jį bus suvežami iš viso krašto sunkesni ligoniniai, reikalingi specialinio gydymo. Sveikatingumo reikalai

Lietuvoje dar nėra tinkamai su tvarkyti, nes sunku buvo per keliolika metų išsiugdyti reikalingą gydytojų skaičių ir pasistatyti daug naujų ligoninių. Po karo tebuvo keliolika nedidelių menkai įrengtų ligoninių didesniuose miestuose ir apie 400 gydytojų. Dabar Lietuvoje jau yra apie 900 gydytojų, 600 dantų gydytojų, 220 feličerių, 500 akušerių ir 400 ginekologų seselių. Šitoks medicinos personalas dar nėra pakankamai didelis. Bet jau jis pajėgia aptarnauti pagrindinius sveikatos reikalus. Pernai, vyriausybės ir savivaldybių pastangomis, pradėta visuose valstiečiuose steigti sveikatos punktus: kiekviename jų yra gydytojas, akušerė ir galestingoji seselė. Sveikatos punktai teikia medicinos pagalbą už nedidelį atlyginimą, o beturčiams visai nemokamai. Dar ne visur sveikatos punktai įsteigti, nes trūksta gydytojų.

Dabar Lietuvoje yra 75 ligoninės ir sanatorijos, eilė ambulatorijų, sveikatos centrų ir punktu, miestuose ir miesteliuose gana daug privačiai praktikuojančių gydytojų. Tokiu būdu sveikatos reikalai jau puoselinti aptvarkyti. Žmonių mirtingumas sumažėjęs, gyventojų priaugimas padidėjęs. Baigiamos statyti didžiulės universiteto klinikos bus visų sveikatingumo srities pastangų apvainikavimas.

VDV.

priseda prie atstūmimo mūsų priaugiančios kartos nuo lietuviškojo gyvenimo. Su jais kiekvienas lietuvis privalo kovoti, todėl aš sveikinu VIENYBĖ, kuri veda griežtą kovą su tokiais lietuvių tautos ir Lietuvos priešais. K. Cirbulėnas, Montello, Mass.

Siunčiu prenumeratą už dienraščių VIENYBĖ šiemetams ir kartu sveikinu redaktorių S. E. Vitaitį ir visą dienraščio štabą bei linkiu geriausio pasiekimo mūsų brangiam dienraščiui šiais 1939 metais. VIENYBĖ mane lanko per daugelį metų ir niekuomet negalėčiau skirtis su ja, ypatingai dabar, kuomet eina dienraščiu. Tai naudingas ir brangus laikraštis kiekvienam Amerikoje gyvenančiam lietuviui, kuris ir man davė supratimą, kas yra tauta ir lietuviybė. Iš savo pusės stengsiuos kiek galėdamas pasidaryti mūsų brangaus dienraščio labai. Valio mūsų dienraščiui, valio jo redaktorių su visu štabu ir jo leidėjai! K. Šalinis, Rochester, N. Y.

Kiek kaštuoja modernaus karo laivo šūviai

Kad karas kaštuoja daug pinigų, tai niekam nėra paslaptis, tačiau ne kiekvienam yra žinoma, kiek kaštuoja bet kuris atskiras karo veiksmas. Laikraščiai skelbia kai kurių duomenų, kurie pavaizduoja ne tik bet kurio karo veiksmo išlaidas, bet ir veiksmo pasekmes. Modernaus karo laivo patrankos keli šūviai arba salivė išmeta iš vamzdžių daugiau kaip 4.000 kg. plieno ir sprogstamosios medžiagos. Svediniais lekiu į priekį beveik vieną km. per sekundę. Tokios salivės atatranka prilygsta apytikriai 300.000 kg. jėgai. Todėl statant karo laivus kyla klausimas, kur šaudymo metu turi būti žmogus, kad jis nenukentėtų nuo nepaprasto trenksmo. Tokius bandymus bedarant anči laivo yra pririšami avinai, kuriems nuo nepaprasto trenksmo plyšta galvos kiaušiai. Vėliau iš tokių bandymų galima nustatyti, kur turi šūvio metu stovėti žmogus. Pagaliau šaudymas iš tokių patrankų nėra kokia nors didelė pramoga, nes sunkiosios 34 cm patrankos teisingai išlaidos tik 100 šūvių. Vadinasi, kautynių karštyje, šaudant daugiau kaip 100 šūvių, gafima sušilkinti nelaimės. Be to toks šaudymas nemažai kaštuoja. Kiekvienas šūvis, įskaitant užtaisą, patį svedinį, pagaliau amortizacija, kaštuoja apie 15.000 lt. O karo laivo salivė, šaudant iš 34 cm patrankų, kaštuoja apie 150.000 lt.

LAIŠKAI VIENYBĖS REDAKCIJAI

Mes, žemiau pasirašiusieji, esame didžiai patenkinti VIENYBĖS dienraščio turiniu. Tai yra vienatinis Amerikoje lietuviškos dvasios dienraštis, kiekvienam geros valios lietuviui įdomus savo turiniu. Todėl VIENYBĖS dienraštis turėtų lankyti visų geros valios lietuvių namus. Šia proga siunčiame savo meilines prenumeratas ir kartu sveikiname VIENYBĖS redaktorių ir visą štabą. Mums buvo malonu per daugelį metų skaityti SLA organą Tėvynę, kuomet ją redagavo dabartinis VIENYBĖS redaktorius p. Vitaitis, todėl džiaugiamės, kad jis stoties išvermės ir toliau darbuojęs prie VIENYBĖS dienraščio vėl mums tarnauja savo gabia plunksna. J. A. Urbonas, V. B. Adomaitis, Dayton, Ohio

ir esu tikras, kad daugumas mūsų tautiečių tą patį mano. Ypatingai man smagu, kad dabar VIENYBĖJE neatakuojami profesionalai, kaip seniau buvo leidžiama Visuomui, p-lei Luokosvičiutei ir kt. tai daryti. Mano supratimu, mūsų profesionalus nereikėtų bent peikti, kad jie nedarbuoja visuomenės gyvenime—mūsų gyvenimo apylinkybės tokios. Profesionalas.

Kaip profesionalas esamas mano praktikos sąlygose negalini viešai savo vardu Jums pareikšti padėką už VIENYBĖS turinį ir vedamą liniją. Tad nors asmeniškai priimkite man padėką. Savo nusistatymu ir taktika tautinėje veikloje man VIENYBĖ labai patinka

Šiemet pastebima didesnė emigracija iš Lietuvos į Jungtines Amerikos Valstybes. Ypač daugiausia žydai. Nėdelė Lietuvai skiriamoji emigrantų kvota ankstesniais metais nebūdavo net pilnai išnaudojama, o šių metų kvota jau beveik visai yra išsemta metų pradžioje.

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS. KALBĖTOJAI IR "ŽINOVAI". VIETOS LIETUVISKAS JAUNIMAS

GARDNER, Mass.—Vasario mėnuo mums lietuviams yra ypatingai reikšmingas. Kodėl? Todėl, kad vasario 16-tą atskelbė mūsų tauta ir atvertė naują istorijos lapą. Vasario mėnesyje, turbūt, nerasime nei vienos lietuvių kolonijos, kad nebūtų vienokiu ar kitokiu būdu paminėta Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šventė.

Vasario mėn. 18 d. mums keletui Worcesterio jaunuolių netikėtai teko apsilankyti Gardnerio ir kartu su vietos lietuviams švęsti Lietuvos Nepriklausomybės 21-ųjų metų sukaktį. Aštuntą val. vakare mes atsidarėme prie vietos lietuvių G. A. R. salės. Duryse stovėjo graži panelė. —Kiek įžangos? —Kiek kas nori.—atsako panelė. Mes, kaip jauni piliečiai duosime po 25c. amerikoniškais... Ižangiame į vidų. Salė nedidelė, bet pilnutėlė žmonių.

Minėjimą atidarė ir susirinkusius pasveikino J. Vaitiekis ir pakvietė vakaro programą vesti P. Aukštakalnį. Minėjimas pradėtas su Tautos Himnu, kurį sugiedojo vietinis choras. Po to buvo išpildyta koncertinė programos dalis gana vykusiai.

Kalbėjo miesto majoras F. Perry ir policijos viršininkas S. Leblane. Abu kalbėtojai palankiai atsiliepė apie vietos lietuvių ir lietuvių tautą. Jų kalbos palydėta gausiais apdovainimais. Iš eilės paskaitai skaitė E. Tankūnas. Savo paskaitoje trumpai perbėgo rusų laikų Lietuvosje, pradžia nepriklausomo gyvenimo ir ilgai apsisistojo Lietuvos vidaus gyvenimo aiškinimu. Pradžioje skaitė Lietuvos valdininkų, jų žmonių ir vaikų algas. Matė tik vargingą Lietuvos gyvenimą ir netinkamą valdžią. Paminėjo ir Lietuvoje įvykusių perverimų. Tik labai gaila, kad paskaitininkas net nežinojo tikros metinės datos. —Kiek naudos ir tiesos šioje paskaitoje buvo visuomenei ir pačiam paskaitininkui?

Antras paskaitininkas panašus pastarajam buvo stud. A. Tamulis. Pradžioje savo kalbos p. Tamulis pasirodė teisingu ir karštu patrijotu. Bet neilgai taip buvo, tik iki jo teismo: jis sako: dabar, gerbiamieji, kaip jūs norite mane teiskti, pasakykite ką aš žinau. Klausome. Na, ir pradėjo mūsų klebonų giesmę. "Lietuvos tautininkai nemoka politikos vesti, uždarinėja katalikiškas mokyklas, persekioja jų vadus, grūdą mūsų brolių ir kalėjimus ir bendrai laiko suspaudė visą liaudį savo geležine ranka, neduoda sąžinės žodžio ir rašto laisvės..." Prisimena ir praėjusių metų kovo mėn. ultimatumą ir štai ką pareiškia: "Kuo met Lenkijos valdžia įteikė Lietuvai nelaimingą ultimatumą, tada susirinkęs Lietuvos ministrų kabinetas su didele širdgėla ir ašaromis pasirašė lenkų pakviestą ultimatumą ir išsižadėjo sostinės Vilniaus." Tuo tarpu mūsų salėje kaip perkūnas trenkė. Laukiame, kas bus toliau. Norėjo išaiškinti Vilniaus įsikūrimo istoriją, bet pasirodo, kad ir čia trūko teisingų žinių, net nežino, kur Gediminas sapną susapnavo. Išėjo tikras kratinys. Na, ir kas gali tikėti tokiems apsurdam?

Adv. St. Vaitkevičiūtė savo kalboje trumpai palietė kai kuriuos istorinius dalykus iš Vytauto ir Jogailos. Parodė didelį prisirišimą prie lietuvių tautos. Nors prelegentė yra nelengva kalbėti lietuvių kalba, kaip jo augusiai, bet ji kalbėjo gana aiškiai ir sklandžiai.

Paskutiniai kalbėti buvo pakviesti worcesteriečiai J. Kiškis ir vilnietis A. Matijoška.

J. Kiškis savo ugingoje kalboje davė gražų ir tinkamą atsakymą virš minėtiems kalbėtojams. Jo kalba buvo turininga ir gili. Prelegentas palietė nepriklausomos Lietuvos ir jos grynųjų kariuomenės gyvenimą ir sostinę Vilnių. Baigė kalbą publikai sušunkant 3 kartus valio nepriklausomai Lietuvai.

A. Matijoška savo kalboje daugiau apsisoto apie okupuoto Vilniaus krašto lietuvių gyvenimo. Savo kalbą baigė šiais žodžiais: Lietuvos Nepriklausomybės šventė yra mūsų širdyje ir susijunkime dar stipriau į vieną organizatyvų kūną Vilniaus vadavimo darbą. Dirbkime visi kartu vieningai iki neatvaduosime viso okupuoto krašto su sostine Vilnium". Nors publika buvo nuvargusi nuo įvairių kalbų, bet po pastarųjų kalbėtojų jie nesigailėjo gausių apdovainimų.

Po to Lyros choras sudainavo keletą dainų ir tuo minėjimo programa baigta su Amerikos Himnu. Po minėjimo įvyko šokiai, kurie nutęsė iki 12:30 val.

Negalima apenkti nepaminėjus Gardnerio lietuviškojo jaunimo. Po minėjimo sušilė nuėjome į apatinę salę. Susėdę užtraukėme lietuvišką dainą. Mums bedainuojant apie mus susirinko būrelis mergaičių ir vaikinų ir pradėjo dainuoti. Dainavome ilgą laiką ir visokią dainas. Nors viršuje orkestras griežė, bet matyti, kad Gardnerio jaunimas yra labai prisirišęs prie lietuviškos dainos, negu prie šokių. Valio Gardnerio lietuviškas jaunimas!

SVEIKINIMAI IŠ FLORIDOS

PHILADELPHIA, Pa.—Ponia Sofija Tvaranavičienė, kuri jau ketvirtą savaitę atostogauja "Žemiškojo rojau" saulėtoje Floridoje, siunčia iš Miami sveikinimus ir kartu atsiuntė gražią Birth Day atvirutę savo vyrui Antanui Tvaranavičiui, jo gimimo dienos proga, vasario 24 dieną.

Ponia Tvaranavičienė ir jos draugė ponija S. Grininė sveikina savo visus draugus ir pažįstamus žiemos metu iš žaliuojančio palmių ir žydinčių gėlių krašto—Floridos.

Šia proga aš linkiu ponioms Tvaranavičienėi ir Grininei linkimai atostogų laiką praleisti saulės krašte ir pasitaisiusiems grįžti į namus ir stoti į bendrą darbo barą. J. Ivanauskas.

PAMINĖTA VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

UTICA, N. Y.—Vasario 18 d. vietos šv. Jurgio parapijos salėje tapo apvaikščiota ir paminėta Lietuvos Nepriklausomybės 21-ųjų metų sukaktis. Žmonių prisirinko pilna salė. Minėjimo programa susidėjo iš kalbų ir gražios koncertinės dalies.

Pirmas kalbėjo vietos klebonas, kun. Br. Liubauskas. Kalba buvo patrijotiška ir mūsų kolonijoje buvo girdėta pirmą kartą.

Antras kalbėjo S. Klimaitis ir paskui A. Rokevičius. Po kalbų, choras vadovaujant vargonininkei K. Venciūtei sudainavo gražiai keletą lietuviškų dainelių.

Šiomis dienomis lietuvis Juozas Sabis liko paskirtas eiti policininko pareigomis. Taigi, mes jau čia turėsime du lietuvius policininkus K. Gausą ir J. Sabį.

PRALOTO JULIAUS MACIEJAUSKO AMERIKOJE LANKYMOŠI TIKSLAI

Pralotas Julius Maciejuskas

Praėjusių metų spalio 25 d. atvyko į Ameriką patriotingas lietuvis dvasiškis, pralotas Julius Maciejuskas, buvęs švėksnoje 38 metus klebonu. Pralotas Maciejuskas pasižymėjo ne tik kaip uolus kunigas, pamokslininkas ir misijonierius, kuris jau šeštą kartą su misijomis atvyko į Ameriką, bet jis taip pat pasižymėjo ir patriotiniais darbais.

Žinoma, pirmaisiai pralotui Maciejuskui rūpėjo pastatyti puošnią švėksnoje bažnyčią, kuri ir po šiai dienai yra Zemaityjos papuošalu. Pastatė klebonija ir trejus seneliams prieglaudos namus. Jo rūpesčiu pravestas Zemaityjū plentis, kuris jungia švėksną su Klaipeidos kraštu. Jam rūpėjo gerinti žmonių ekonominę būklę ir tuo tikslu jis įsteigė vartotojų bendrovę ir žemės ūkio draugiją. Ypač pral. Maciejuskas pasižymėjo švietimo srityje. Jau 1905 metais pastatė visoj Lietuvoje lietuvišką katalikišką dviejų klasių gimnaziją, kurią lankė apie šimtas mokinių, išlaikydamas tą mokyklą iki 1919 m. daugiausiai savo lėšomis, vėliau išgavo iš valdžios lėšų apmokėjimui bent mokytojams algų.

MIRĖ JONAS KARALIUS

REDWOOD CITY, Cal.—Vasario mėn. 18 d. čia staiga mirė širdies liga buvęs brooklynietis siuvėjų kontraktorius Jonas Karalius. Velionis nušūdiu paliko žmoną Tildą, vedusią dukterį Aldoną Vaughan, seseris Oną Račkauskienę, Magdaleną Ambraziene, brolius Stasį ir Pijų, didelį būrį savo artimų draugų ir pažįstamųjų.

Velionis turėjo įsisteigęs siuvimo šapą San Francisco, kurioje dirbo apie 20 darbininkų. Buvo pasistatęs gražią gyvenimo rezidenciją Redwood City, California.

Jonas Karalius buvo demokratiškų pažiūrų žmogus, linksmo būdo, simpatiškas, todėl daug nestigo. Jis rūpinosi ne tik savo, bet ir kitų žmonių laime ir gerove. Kilęs iš Suvalkų krašto, Marijampolės apskrities. Atvyko į Ameriką 1899 metais. Lietuvoje jau turėjo šiek tiek įsigijęs siuvimo praktikos, todėl atvykęs į Ameriką pirmiausiai pradėjo dirbti pas kriaučius New Yorke. Laikui bėgant buvo įsisteigęs savo dirbtuvę. 1928 metais apledo New Yorką ir atvyko į Kaliforniją laimės ieškoti. Čia gal laimė ir surado, bet neilgai teko džiaugtis ją.

Nelemta širdies liga ir mirtis pasiskubino jam pakirsti gyvenimo kelią. Velionies kūnas pašarvotas buvo gražioje Carrawot koplyčioje. Laidotuvės dalyvavo skaitlingas būrelis velionies draugų, giminių ir pa-

la, kad ne visi tinkamai moka įvertinti ir nesistengia suprasti šios šventės reikšmę.

Minėjimą atidarė vietos lietuvių parapijos klebonas, kun. K. P. Juraitis. Aušros choras iš Gardner minėjimo programoje dalyvavo išpildydamas koncertinę programos dalį. Choras sugiedojo Tautos Himną ir vėliau sudainavo keletą liaudies dainelių.

Kun. Juraitis savo kalboje nušvietė Lietuvos istorinį gyvenimą. Vėliau kalbėjo adv. Vaitkevičiūtė. Trečias kalbėtojas buvo adv. Milleris iš Worcester, Mass. Vėliau kalbėjo Lošius ir kun. Vambras, kurie savo kalbose nušvietė Lietuvos kultūrinį ir ekonominį gyvenimą.

LIETUVIAI FLORIDOJE IR KITUR

Apsilankius Floridos vasaravimo mieste Miami tenka progos parašyti ir pasidalinti keletą minčių su VIENYBĖS dienraščio skaitytojais.

Nuvažiavus į kitą miestą ar valstybę, arba tolimesnį kraštą, kaip kad pav. į Floridą, nežinia ar ten sutiksi lietuvių ar ne. Kada pasitaiko netikėtų susitikimų tolimame krašte su savo tautos žmonėmis, pasidaro taip gera, malonu.

Višint Floridoje teko susitikti visai netikėtai lietuvių. Tas susitikimas būna keistomis aplinkybėmis. Kartą mums būnant vienas lietuvių krautuveje ir vienas iš mūsų tarpo pradėjo dainuoti lietuviškai. Tuo momentu į krautuvejį įėjo moteriškė. Ji nustemba išgirdusi lietuviškai dainuojant. Ji klausia: ar čia lietuviai, ar Jūs esate lietuviai? Ir apibėria daugeliu klausimų. Susitikimas ir pažintis virsta į draugiškumą.

Kitose vietose teko užtikti lietuvių pakeistomis pavardėmis. Teko rasti lietuvių, kurie užlanko vasaravimo vietas, bet vietos užvadinta francūziškai ir kitokiais vardais.

Atėjus lietuvių tautos kuriai nors kilmingai dienai ar šventei lietuvių skraistės pasirodo aiškioje šviesoje. Tada jie renkasi į vieną vietą ir susiję būryje rengia prakalbas ir kitus parengimus.

Mano nuomonė yra, kad nevertėtų bijotis savo tautos vardo ir prisipažinti lietuviams esant. Juk kitos tautos žmonės laiko sau už garbę pasisakyti, kad tai toks ar toks esąs ir visai nesigėdina prisipažinti savo kilmės. Mūsų tarpe čia ir yra silpnumas. Tą reikia naikinti ir stengtis šios rūšies išgalėjimus mesti.

Ne vieną ar keletą dienų verta viešai save rodyti esant lietuviu, bet jei esi gimęs lietuviu, tai lietuviu ir mirsi. Niekas to "negražaus" vardo neištengs panaikinti. To ir nevarta daryti.

"DIRVA"

Tautinis savaitinis laikraštis eina 23-ti metai Redaguoja žinomas rašytojas K. S. KARPIUS

Prenumerata metams: Amerikoje \$2.00 Pusei metų \$1.00

Ekstra: kurie vasaros metu išsirašys DIRVĄ, už \$2.00 gaus per 15 mėnesių.

Susipažinimui viena laikraščio laida siunčiama dykai.

Adresuokite: "DIRVA" 6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio.

la, kad ne visi tinkamai moka įvertinti ir nesistengia suprasti šios šventės reikšmę.

Minėjimą atidarė vietos lietuvių parapijos klebonas, kun. K. P. Juraitis. Aušros choras iš Gardner minėjimo programoje dalyvavo išpildydamas koncertinę programos dalį. Choras sugiedojo Tautos Himną ir vėliau sudainavo keletą liaudies dainelių.

Kun. Juraitis savo kalboje nušvietė Lietuvos istorinį gyvenimą. Vėliau kalbėjo adv. Vaitkevičiūtė. Trečias kalbėtojas buvo adv. Milleris iš Worcester, Mass. Vėliau kalbėjo Lošius ir kun. Vambras, kurie savo kalbose nušvietė Lietuvos kultūrinį ir ekonominį gyvenimą.

Baigiant minėjimą buvo sugiedotas Tautos Himnas. S. B.

LIETUVIAI FLORIDOJE IR KITUR

Apsilankius Floridos vasaravimo mieste Miami tenka progos parašyti ir pasidalinti keletą minčių su VIENYBĖS dienraščio skaitytojais.

Nuvažiavus į kitą miestą ar valstybę, arba tolimesnį kraštą, kaip kad pav. į Floridą, nežinia ar ten sutiksi lietuvių ar ne. Kada pasitaiko netikėtų susitikimų tolimame krašte su savo tautos žmonėmis, pasidaro taip gera, malonu.

Višint Floridoje teko susitikti visai netikėtai lietuvių. Tas susitikimas būna keistomis aplinkybėmis. Kartą mums būnant vienas lietuvių krautuveje ir vienas iš mūsų tarpo pradėjo dainuoti lietuviškai. Tuo momentu į krautuvejį įėjo moteriškė. Ji nustemba išgirdusi lietuviškai dainuojant. Ji klausia: ar čia lietuviai, ar Jūs esate lietuviai? Ir apibėria daugeliu klausimų. Susitikimas ir pažintis virsta į draugiškumą.

Kitose vietose teko užtikti lietuvių pakeistomis pavardėmis. Teko rasti lietuvių, kurie užlanko vasaravimo vietas, bet vietos užvadinta francūziškai ir kitokiais vardais.

Atėjus lietuvių tautos kuriai nors kilmingai dienai ar šventei lietuvių skraistės pasirodo aiškioje šviesoje. Tada jie renkasi į vieną vietą ir susiję būryje rengia prakalbas ir kitus parengimus.

Mano nuomonė yra, kad nevertėtų bijotis savo tautos vardo ir prisipažinti lietuviams esant. Juk kitos tautos žmonės laiko sau už garbę pasisakyti, kad tai toks ar toks esąs ir visai nesigėdina prisipažinti savo kilmės. Mūsų tarpe čia ir yra silpnumas. Tą reikia naikinti ir stengtis šios rūšies išgalėjimus mesti.

Ne vieną ar keletą dienų verta viešai save rodyti esant lietuviu, bet jei esi gimęs lietuviu, tai lietuviu ir mirsi. Niekas to "negražaus" vardo neištengs panaikinti. To ir nevarta daryti.

"DIRVA"

Tautinis savaitinis laikraštis eina 23-ti metai Redaguoja žinomas rašytojas K. S. KARPIUS

Prenumerata metams: Amerikoje \$2.00 Pusei metų \$1.00

Ekstra: kurie vasaros metu išsirašys DIRVĄ, už \$2.00 gaus per 15 mėnesių.

Susipažinimui viena laikraščio laida siunčiama dykai.

Adresuokite: "DIRVA" 6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio.

PAGALVOK APIE RYTDIENĄ!

Nėra žmogaus, kuris nesirgtų ir nemirtų. Susirgus — kiekvienam reikalinga pašalpa. Numirus — reikalinga pagalba likusiems šeimos nariams. Bet ne visi žmonės tuo apsirūpina, kol sveiki ir kol nelaimė jų neištinka. BŪK rūpesting!

PAGALVOK apie savo ir savo šeimos likimą — rytdieną! APSIDRAUSK save ir savo šeimą didžiausioje lietuvių apdraudos ir pašalpos organizacijoje.

APSIDRAUSTI galima nuo \$100 iki \$5,000.

LIGOJE pašalpą galima gauti nuo \$6 iki \$12 savaitėje.

NARIAI priimami nuo 2 iki 60 metų amžiaus.

SUSIVIENIJIME yra apie 15,000 narių.

BŪK tos didelės lietuvių šeimos nariu!

ISIGYK SLA Jubiliejinį Albumą. Tai graži, didelė, istoriška knyga, kurioje telpa virš 1,000 paveikslų — jūsų SUSIVIENIJIMO turtas — virš \$2,000,000.

giminių ir pažįstamų.

BŪK to turto dalininku!

SUSIVIENIJIMO kuopos randasi visuose didesniuose lietuvių centruose Amerikoje.

ALBUMO kaina \$5. SLA nariams — \$2.50.

PRISIRASYK prie artimiausios tamstai kuopos!

INFORMACIJAS galite gauti:

LITHUANIAN ALLIANCE of AMERICA
307 West 30th Street, New York, N. Y.

BALTIMORĖS LIETUVIAI BIZNERIAI IR VIENYBĖS DIENRAŠČIO RĖMEJAI

O. BROOKS TAVERN
ALUS — VYNAS — LIKIERIAI
504 WASHINGTON BLVD., BALTIMORE, MD.

JOHN A. GREBLIAUSKAS, Jr.
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
423 S. PACA STREET, BALTIMORE, MD.
Tel.: PLAZA 1350

Vienintelis Baltimorės Lietuvių Night Klubas
J. DEKENIS ir P. WEISENGOFF, Sav.
1417 W. BALTIMORE STREET, BALTIMORE, MD.
Phone: Gilmor 2010 Šokiai kas vakaras

KAZIMIERAS AKELAITIS
Lietuvių Marylando Profesionalų ir Biznierių Draugijos Pirmininkas

SIMONAS LEVONAVIČIUS
Kraucių dirbtuvės savininkas
516-21 E. BALTIMORE STREET, BALTIMORE, MD.

DIENRAŠČIO VIENYBĖS DVIEJU METŲ SUKAKTIES VAJUS

Prasidėjo sausio 2 d. ir baigsis kovo 31, 1939

Šis vajus paremtas didelėmis dovanomis skaitytojams. Vajaus metu prenumeratos kaina sumažinta sekančiai:

BROOKLYNE \$6.00, KANADOJE \$5.00, KITUR JUNGTYNĖSE VALSTYBĖSE \$4.00

Prenumeratoriai taip pat gali pasirinkti dovanas knygomis: kurie prisiūs pilną nenuipigintą metinę prenumeratą, tai gaus \$3.00 vertės knygų pasirenkant iš Vienybės katalogo. Vietoje mokėti komiskus vajininkams, teikiame dovanas tiesiai prenumeratoriams

Aukščiau minėtas dovanas gaus tik tie prenumeratoriai, kurie patys tiesiai prisiūs ar atėję į administraciją užsimokės anksčiau nurodytą prenumeratą

Senieji Vienybės skaitytojai, kurių prenumeratos pasibaigė ar baigsis vajaus metu, taip pat naudojasi anksčiau suminėtomis dovanomis.

Pasinaudokite proga ir sutaupykite pinigų, arba pasiimkite \$3.00 vertės knygų

Gerieji Vienybės rėmėjai, kurie pasidarbuos gavimui naujų skaitytojų, gaus dideles dovanas knygomis. Pavyzdžiui, kurie prisiūs dešimt naujų skaitytojų, gaus \$5.00 vertės knygų ir taipgi jų prikaltinti skaitytojai gaus aukščiau nurodytas dovanas.

Čekius ir Money Orderius siųskit sekamu vardu ir adresu:

LITHUANIAN PRESS CORP.
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ

TAUTINIO JAUNIMO SAJUNGA DARBO PLOTMEJE ŽENGIĄ PIRMYN

Ivykę trys Amer. Liet. Tautinio Jaunimo S-gos generaliai susirinkimai gruodžio 29 d., 1938 m., sausio 19 d. ir kovo 2 d. 1939 m. organizacija savo darbu ir egzistavimu pasistūmė visu suoliu pirmyn.

I sąjungą jau įstojo veik vienos vietos kolonijos jaunimo draugijos bei paskiri jaunimo tarpe veikėjai. Sudarytos paskiros komisijos su jų valdybomis jau leidžiasi į darbą savo srityse ir uždaviniais.

Sąjungos konstitucija, kaip buvo rašyta, buvo patiekta svarstyti net dviem atvejais generaliuose susirinkimuose, kuria išdiskusavus ir iš pagrindų išnagrinėjus su keleta mažų pataisymų priimta. Konstitucija įsigaliojo nuo pirmojo oficialio generalio gruodžio 29-tos dienos susirinkimo pagal kurią jau vykdoma darbo planai ir organizatyvūs kūrmas. Tuo atžvilgiu pabrėžtinai reikia pažymėti, kad Sąjungos skyriai jau kuriasi Chicagoje, Ill., Cleveland, Ohio, Newark, N. J.; atsiliepiamųjų gauta iš Waterbury, Conn., Binghamton, N. Y., pradinis organizacijos vaisius mezgamas Worcester, Mass. ir Baltimore, Md.

Dviuose generaliuose susirinkimuose svarstyta organizacijos statutų klausimai. Pavyzdys paimta didžiųjų Amerikos lietuvių organizacijų statutai.

Visų organizacijos atliktųjų darbų apžvalga jau įrašė žymų ruožą Sąjungos istorijos puslapiuose.

Prieš akis svarbiausiu uždaviniu dabar stovi sutikimas ir tin kamas priėmimas organizuoto ir pavienio jaunimo atvykstant į Pasaulinę Parodą New York'e iš įvairių Amerikos kolonijų ir užjūrio svečių. Čia yra gyvas mūsų organizacijos reikalas. Tuo reikalu buvo jau svarstoma ir ankstyvesniuose

Sąjungos Centro Valdybos posėdžiuose tik ką suskūrus organizacijai ir stiprinant jos pagrindus. Tad svečių sutikimo darbo problemos jau išspręstos ir žengiama pirmyn. Kad sukelti fondą sukurti svečius yra rengiama piniginių išlaimėjimų loterija 50 dolerių sumoje. Ši suma išskirstyta į mažesnius išlaimėjimus. Tuo reikalu išleista 3.000 tikietų. Paskiro tikieto kaina 25c. Knygtutėje 12 tikietų, 2 tikietai lieka platintojo naudai. Tikietai jau platinami ir gaunami pas Sąjungos izdininkę p. Eleną Atkočaitienę. Pareikalavimo reikalu prašome rašyti 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Šio sukulto fondo pinigais atvykusiems svečiams yra rengiamas milžiniškas vakaras rugpjūčio mėn. 24 d., Susivienijimo svetainėje, 197 Grand St., Brooklyn, N. Y. Per šį vakarą bus išleista ir piniginis laimėjimas.

Vėliau bus surengtas bendras didžiulis jaunimo vakaras su užkandžiais ir pasilinksminimu. Tas dar galutinai nenustatyta, bet sąjungos posėdžiuose svarstoma ir milžiniško vakaro parengimo planai dirbami. Bus pranešta per spaudą.

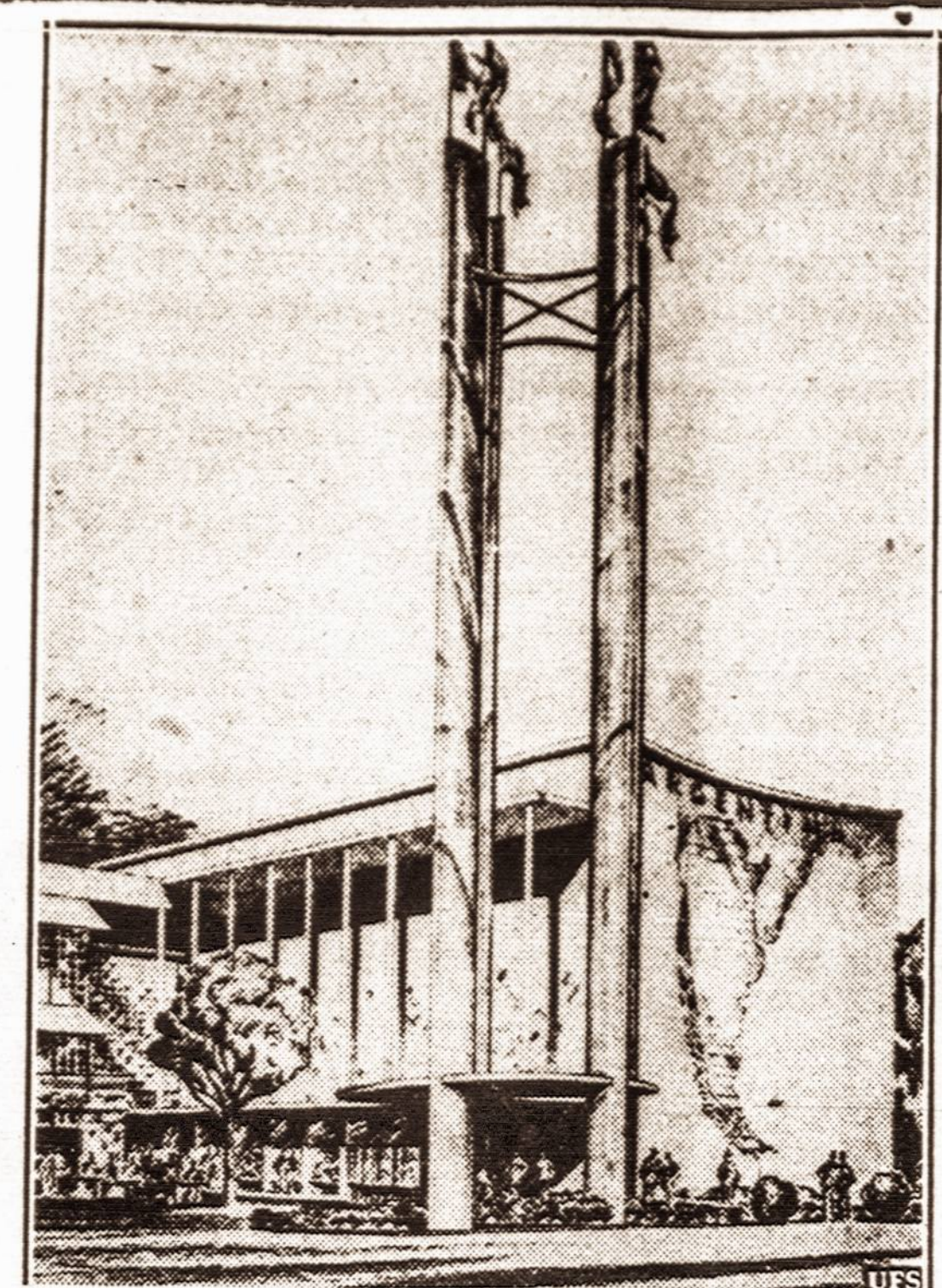
I Liet. Tautinės Tarybos suvažiavimą Sąjungos atstovu buvo deleguotas pirm. Vit. Bukšnaitis. Delegatas Amer. Liet. Taut. Jaunimo S-gą reprezentavo suvažiavime. Ta proga buvo kreiptasi prie Baltimorės Trafiko teisėjo p. W. F. Laukaicio apie galimybę gavimo čarterio Jaunimo Sąjungai. Tokis čarteris būtų nepaprastas lietuvių organizacijų tarpe, nes turi būti užgirtas Susivienytųjų Valstijų kongreso. Teisėjas Laukaitis pasižadėjo dėti galimas pastangas gauti tokį čarterį.

Amer. Taut. Jaunimo Sąjunga šiandien pripažįstama centrine organizacija.

Sąjungos statutų reikale jau svarstoma ir einama prie galo šių skyrių: kuopų organizavimas, tvarkymas, valdymas, pašalpos skyriai ir kitas vidujinis tvarkymas.

Aplikacijos blankai įstoti į organizaciją jau pagaminti. Norintieji prisirašyti nariais prašomi rašyti blankų pareikalavimu sekt. Petru Juknui, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Petras Juknys.

LIETUVIS
Accountant & Auditor
kreipjkitės
Juozas J. Akulonis, Jr.
1147 E. Jersey St. Elizabeth, N. J.
Tel.: ELizabeth 3-7788
Namų tel.: ELizabeth 3-9429

Argentinos paviljonas. — Šiomis dienomis baigtas statyti ir įrengti Argentinos paviljonas New Yorko Pasaulinėje Parodoje.

UŽ GODUMĄ — ELEKTROS KEDE

Tūlas lietuvis Mykolas Armanauskas pereitų metų gegužės mėnesyje su savo bičiuliu ir jo pagelba užmušė abu savo tėvus. Pirmiau tėvą, paskui motiną užmušė. Nužudymo priežastis buvo gėdos pasigrobtis tėvų išsiurintus pinigus.

Elmont, L. I. Armanauskai laikė smulkę. Jų sūnus buvo palaidūnas. Visokiais būdais ir savo gudrumu vis voginėjo nuo tėvų pinigus. Pinigus prašvilpavo. Kada tėvai jau nenorėjo jam duoti daugiau pinigų, tai sūnus palaidūnas sugalvojo tėvus nužudyti. Nužudęs tėvus ir išgavęs pinigų jis manė kur nors pasprūksias. Tėvus nužudė, bet pabėgti nepavyko.

Vasario mėn. pradžioje Sing Sing kalėjime buvo nužudytas elektros kėdėje. Jaunuolis buvo tik 24 metų amžiaus.

V. J. V.

LIET. DEMOKRATŲ KLUBO VAKARIENĖ

Lietuvių Demokratų klubas rengia vakarienę, sekmadienį, kovo 26 dieną, 1939 m., A. Pavilansko salėje, 158 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Kviečiame visus apylinkės klubus dalyvauti mūsų vakarienėje, susipažinti su mumis. Vėliaus, kuomet jus rengsite savo parengimus, tai mes dalyvausime jūsų parengime.

REIKALINGA
PRITYRUSI moteris CASING SELECTION IR MEASURER. (Vėdarų apdirbimo). Kreipis į NEWMAN CASING Co., 292 Ave. B (kampus 17 St.) New York.

Operetės choro padingėje

Pereitą perktadienio vakarą Taut. klubo patalpose įvyko eilinė Operetės choro pamoka — praktika.

Pradėta mokytis naujos dainos iki šiol nedainuotos dainos ir tuomi rengiamasi prie Lietuvių Dienos Pasaulinėje Parodoje pasirodymo ir rengiamos Dainų Dienos. Pamokos vyksta pasėkmingai vadovaujant muzikui p-lei Violetai Tamkūtei.

Kovo mėn. 17 d. vakare Piličių klubo salėje įvyks choro nariams "Teodolindos" komedijos perstatymas. Sakoma, kad choro nariai per savo surengtą debiutą komedijos esą ne matę, nes stovėje paliai duris nesant vietų... Už tai jie gaus progos pamatyti atskirai ir skaniai pasijuokti. Tą patį vakarą įvyks ir varžybos iš sekstetų. Geriausiai sudainavusiems bus skiriama dovanėlė ar kuris kitas prizas.

Dr. H. MENDLOWITZ

Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į 522 BEDFORD AVE. netoli Taylor Street BROOKLYN, N. Y. TEL.: EVERGREEN 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. popiet ir nuo 7 v. iki 8 val. vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 AVENUE J

Michael Akialis, Jr.

Laidotuvių Direktorius
195 Adams St., Newark, N.J.

Prie choro dar prisirašė 6 nauji nariai paskutiniu laiku. Taigi, choro šeima gražiai auga ir bujoja.
Operetė, klestėki ir auki! Prietelius.

LIET. DEMOKRATŲ KLUBO SUSIRINKIMAS

Lietuvių Demokratų klubo susirinkimas įvyks šį antradienį, kovo 7 d., 7:30 val. vak. Visi nariai kviečiami dalyvauti ir atsivesti naujų narių. Susirinkimas įvyks Povilansko salėje, 158 Grand Street, Brooklyn.

Valdyba.

MIRĖ

Kovo mėn. 3 d. Jewish liginėje mirė Antanas Kriaučiūnas, 42 metų amžiaus. Velionis gyveno 154 Grand St., Brooklyn. Kūnas pašarvotas pas laidotuvininką J. Garšvą, kuris

PAIEŠKOJIMAS

NORĖCIAU kaip nors sužinoti kur gyvena mano brolis Jonas Vainėkis, nuo kurio per paskutinius 30 metų nieko negirdėjau ir nežinau kur jis gyvena. Asmenys žinantieji apie jį prašomi man pranešti. Už tai būsiu dėkingas.
JUOZAS VAINĖIKIS,
2061 Gates Ave., Brooklyn, N. Y. (52-53)

PASIRANDAVOJA

ISNUOMUOJAMA apartamentai po keturis kambarius su apšildymu. \$25 ir daugiau. Namas atnaujintas ir stovi netoli BMT Lorimer stoties ir netoli Flushing Av. Independent subway stoties. Kreipkitės: 30 Walton St., Brooklyn, N. Y. (Williamsburg). (49-54)

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Angliai! Angliai!

Pirkite Anglius Dabar!

LISAUSKO ANGLIŲ CO.

335 Union Avenue,
Dabar siūloma pirkti
Blue Coal
Telefonuokite tuojau
EVERgreen 7-7550
Brooklyn, N. Y.

LIETUVISKA RESTAURACIJA

BAR & GRILL

Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus. Lietuviškas kumpis, rūkyti kiliai ir kopūstai galima gauti kasdieną.

Joseph Zeidat,

savininkas
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

CLEMENT VOKETAITIS

Advokatas

50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
TEL.: TRIANGLE 5-3622
168 GRAND STREET,
TEL.: EVERGREEN 8-7179

Pigiai Parsiduoda Drapanų Krautuvė (DRY GOODS STORE)

Lietuviais apgyventa ir lietuviams gerai žinoma vieta, kaipo populiariška įvairiems pirkiniams, o ypatingai drapanoms. Arti krautuvės gyvena apie 650 šeimynų, vien tik tai lietuvių, kuriems yra patogų lankyti šią krautuvę. Reikalui esant, savininkas sutiktų priimti pusininką.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės į:
A. S. TREČIOKO OFISAS
314 WALNUT STREET, NEWARK, N. J.
Tel.: MARKET 2-4867

VINCAS J. DAUNORA
APTEIKORIUS

PUSSEVIKIS - - - Jauties niekam tikęs — bejėgis? Neturi apetito, biauirus pūslės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo — vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS

229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 472 GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

MODERNISKA SILDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldinių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldinių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Visada Galima Gauti Geriausi Užkandžiai

ALUS IS KRANO IR BONKUTEMIS

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
TEL.: EVERGREEN 4-7142

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVERgreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC
Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-4335
Koplyčia Laidotuviems

ESTATE OF
A. J. VALANTIEJUS
54-41 72nd STREET, MASPETH, L. I., N. Y.
Telephone NEWton 9-4464 & MICHigan 2-1717

ESTATE OF **BARRY P. SHALINS**
(SALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIRginia 7-4499
Koplyčia Laidotuviems

A. RODZEVICZ
(A. Radzevičius)
Tel.: Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Phone STagg 2-0783 Night HAVemeyer 8-1158
JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

"TARZANAS IR UZBURTAS MIESTAS"

11. Atsargiai eidama viešbučio koridorium, Magra surado kambarius, kuriuose buvo apsigyvenęs Gregoras su dukterimi ir Lavaku. Kaip ir buvo tikėtasi, vyras, besiskubindami, paliko duris neužrakinę. Magra, apsidairiusi, ar kas nemato, skubiai įbėgo į Gregoro kambarį ir užsidarė...

...Tuo tarpu Tarzanas, kapitonas Lavak ir Elenos tėvas nekantriai bėgiojo po neapšviestą Afrikos miestą, ieškodami Elenos. Džiunglėse Tarzanas būtų lengvai suradęs merginos pėdsakus, bet čia, mieste, jo bezdžioniškasis jautrumas ir sumanumas neturėjo jokios vertės.

Visi trys vyrai grįžo vėlai į viešbutį, nieko neradę. Staiga sužvangėjo lango stiklas ir į kambarį įlėkė akmenukas su aprištu popieriu aplink. Fridrikas Gregoras atrišo popierį ir paskaitė: "Jei norite gaut dukterį gyvą, pririškite Athair žemėlapią prie akmenio ir išmeskite per langą".

"Aš atiduosiu jiems tą pra-keiktą žemėlapią!" suriko Gregoras. "Jis nevertas mano mylimos dukrelės!" Skubiai jis nubėgo į Elenos kambarį ir atidarė komodą, kur buvo įdėtas žemėlapis. Atidaręs komodą Gregoras vos neapalpo: žemėlapiu komodoje nebuvo! Kuo išpirkti dabar Eleną?

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje